

Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα (Έμφαση στα δάση)

(2003/C 20 E/10)

COM(2002) 404 τελικό — 2002/0164(COD)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 15 Ιουλίου 2002)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**Σκοπός της πρότασης**

Σκοπός της παρούσας πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου είναι η θέσπιση ενός νέου κοινοτικού προγράμματος για την παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων με στόχο την προστασία των δασών της Κοινότητας. Το πρόγραμμα θα βασίζεται στα επιτεύγματα δύο κανονισμών του Συμβουλίου για την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης ⁽¹⁾ και των πυρκαγιών ⁽²⁾ στα δασικά οικοσυστήματα. Η παρούσα πρόταση παρέχει ένα πολυετές πλαίσιο που καλύπτει αρχικά μια περίοδο 6 ετών από το 2003 μέχρι το 2008. Στοχεύει στην προσαρμογή του πεδίου εφαρμογής των προαναφερομένων κανονισμών στις ανάγκες ενός ευέλικτου προγράμματος για την παροχή ενός ευέλικτου προγράμματος παρακολούθησης για την αξιολόγηση της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Επίσης η πρόταση απλουστεύει τις υπάρχουσες δραστηριότητες με τη συγκέντρωση στοιχείων από τους δύο κανονισμούς σε ένα και μοναδικό κανονισμό-πλαίσιο που θα καλύπτει την προστασία και την παρακολούθηση των δασών.

Ιστορικό**Νομοθετικό πλαίσιο**

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 του Συμβουλίου θέσπισε ένα κοινοτικό πρόγραμμα για την προστασία των δασών από την ατμοσφαιρική ρύπανση, με στόχο την παροχή αυξημένης προστασίας στα δάση της Κοινότητας και μέσω αυτής, τη συνδρομή ειδικότερα στη διασφάλιση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας.

Η δράση στοχεύει στη θέσπιση ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος παρακολούθησης των δασών. Η κοινοτική δράση υλοποιήθηκε σε στενή συνεργασία με το Διεθνές πρόγραμμα συνεργασίας για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα δάση (ICP Forests) στο πλαίσιο της Σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UN-ECE) για τη μεγάλη απόσταση διασυνοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση (Γενεύη, 1979) ⁽³⁾, της οποίας η Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι συμβαλλόμενο μέρος. Ο κανονισμός προβλέπει την κατά 50 % συγχρηματοδότηση από την Κοινότητα των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων.

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92 του Συμβουλίου θέσπισε ένα πλαίσιο δράσης κυρίως για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών. Στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού συγχρηματοδοτήθηκαν διάφορα μέτρα, όπως η δημιουργία ή η βελτίωση υπάρχοντων συστημάτων πρόληψης και ιδιαίτερα, η δημιουργία υποδομής προστασίας (δασικές οδοί, μονοπάτια, σημεία ύδρευσης, ζώνες πυρασφαλείας κλπ.), η δημιουργία ή η βελτίωση συστημάτων για την παρακολούθηση των δασών ή για την εξακρίβωση των αιτιών που προκαλούν τις πυρκαγιές δασών και ο καθορισμός μέσων για την καταπολέμησή τους. Το σύστημα πληροφοριών πυροπροστασίας είναι ένα από τα στοιχεία του εν λόγω κανονισμού, το οποίο επίσης θα καλυφθεί από τον προτεινόμενο κανονισμό-πλαίσιο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 1986 για την προστασία των δασών της Κοινότητας από την ατμοσφαιρική ρύπανση (ΕΕ L 326 της 21.11.1986, σ. 2).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92 της 23ης Ιουλίου 1992 για την πυροπροστασία των κοινοτικών δασών (ΕΕ L 217 της 31.7.1992, σ. 3).

⁽³⁾ Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UN-ECE) για τη μεγάλη απόσταση διασυνοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση, 1979.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 307/97 του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 1997 ⁽¹⁾ με τον οποίο τροποποιήθηκε ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 ανέφερε το άρθρο 43 της Συνθήκης ως νομική βάση. Την 30ή Απριλίου 1997, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπέβαλε για το θέμα αυτό αίτηση στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Την 25η Φεβρουαρίου 1999, το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση για τις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-164/97 και C-165/97 ⁽²⁾, στην οποία επισημαινόταν ότι το Συμβούλιο έπρεπε να είχε λάβει το άρθρο 130 της Συνθήκης (νυν άρθρο 175 της Συνθήκης της ΕΚ) ως αποκλειστική νομική βάση. Κατά συνέπεια, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 307/97 ακυρώθηκε. Ωστόσο, το Δικαστήριο ανέστειλε τα αποτελέσματα της ακύρωσης μέχρι τη θέσπιση από το Συμβούλιο, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, ενός νέου κανονισμού για το ίδιο θέμα. Ο νέος κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1484/2001 ⁽³⁾, τέθηκε σε ισχύ την 21η Ιουλίου 2001. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 του Συμβουλίου τροποποιήθηκε πρόσφατα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 804/2002 ⁽⁴⁾.

Προστασία των δασών από την ατμοσφαιρική ρύπανση

Σε συνεργασία με το πρόγραμμα ICP Forests, η κοινοτική δράση αναπτύχθηκε με τα χρόνια σύμφωνα με τους στόχους που διατυπώθηκαν στις υπουργικές διασκέψεις για την προστασία των δασών στην Ευρώπη (Στρασβούργο ⁽⁵⁾, Ελσίνκι ⁽⁶⁾ και Λισσαβόνα ⁽⁷⁾) και στη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (Ρίο ντε Τζανέιρο 1992). Η κοινοτική δράση υλοποιήθηκε με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 526/87 ⁽⁸⁾ και 1696/87 ⁽⁹⁾, (ΕΚ) αριθ. 1091/94 ⁽¹⁰⁾ και 2278/99 ⁽¹¹⁾, ικανοποιώντας τους στόχους που είχε θέσει το Συμβούλιο.

Προστασία των δασών από τις δασικές πυρκαγιές

Το 1994, η Επιτροπή ενέκρινε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 804/94 ⁽¹²⁾ για την εφαρμογή των συστημάτων πληροφόρησης τις πυρκαγιές των δασών. Με τον κανονισμό αυτό θεσπίστηκε η συστηματική συλλογή μιας σειράς δεδομένων για κάθε πυρκαγιά που ξεσπάει, για όλες τις περιοχές που κινδυνεύουν από πυρκαγιές στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο σύστημα. Το σύστημα πληροφόρησης για τις πυρκαγιές των δασών καλύπτει τώρα έξι κράτη μέλη της Ένωσης με περιοχές υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς: Γερμανία, Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία και Ελλάδα. Το σύστημα είναι ένα λειτουργικό εργαλείο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την πρόληψη των πυρκαγιών.

Αναφορές σε περιβαλλοντικές πολιτικές και ενσωμάτωση νέων περιβαλλοντικών ζητημάτων

Ο βελτιωμένος κανονισμός για την παρακολούθηση συνδέεται με το ευρύτερο σύνολο των τομέων περιβαλλοντικής δράσης και θα βασίζεται σε επιστημονική προσέγγιση. Τα διάφορα στοιχεία παρακολούθησης που προτείνονται σχετίζονται με προτεραιότητες-κλειδιά που περιλαμβάνονται στο 6ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον ⁽¹³⁾ και στη στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη ⁽¹⁴⁾, δηλαδή ρύπανση, αλλαγή του κλίματος, βιοποικιλότητα, φυσικοί πόροι και εδάφη.

⁽¹⁾ ΕΕ L 51 της 21.2.1997, σ. 9.

⁽²⁾ [1999] ECR I-1139.

⁽³⁾ ΕΕ L 196 της 20.7.2001, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 132 της 17.5.2002, σ. 1.

⁽⁵⁾ Γενική διακήρυξη και εγκριθέντα ψηφίσματα. Πρώτη υπουργική διάσκεψη για την προστασία των δασών στην Ευρώπη, Στρασβούργο, 1990.

⁽⁶⁾ Γενική διακήρυξη και εγκριθέντα ψηφίσματα. Δεύτερη υπουργική διάσκεψη για την προστασία των δασών στην Ευρώπη, Ελσίνκι, 1993.

⁽⁷⁾ Γενική διακήρυξη και εγκριθέντα ψηφίσματα. Τρίτη υπουργική διάσκεψη για την προστασία των δασών στην Ευρώπη, Λισσαβόνα, 1998.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 53 της 21.2.1997, σ. 14.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 161 της 22.6.1987, σ. 1.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 125 της 18.5.1994, σ. 1.

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 279 της 29.10.1999, σ. 3.

⁽¹²⁾ ΕΕ L 93 της 12.4.1994, σ. 11.

⁽¹³⁾ Έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον: «Περιβάλλον 2010: Το μέλλον μας, η επιλογή μας», 24.1.2001, COM(2001) 31 τελικό.

⁽¹⁴⁾ Αειφόρος ανάπτυξη της Ευρώπης για έναν καλύτερο κόσμο: Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη, 15.5.2001, COM(2001) 264 τελικό.

Η νομοθεσία και οι πολιτικές για το περιβάλλον σε επίπεδο Ένωσης, όπως το πρόγραμμα Καθαρός Αέρας για την Ευρώπη (CAFE) ⁽¹⁾, η οδηγία-πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τα ύδατα ⁽²⁾, η οδηγία 79/409/ΕΟΚ περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών ⁽³⁾ και η οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας ⁽⁴⁾, καθώς και η πρόσφατη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους της ΕΕ ⁽⁵⁾, χρειάζονται καλύτερη πληροφόρηση για τον προσδιορισμό της φύσης των κινδύνων και των αβεβαιοτήτων, ώστε να δημιουργηθεί μια βάση για λύσεις και περαιτέρω αποφάσεις πολιτικής. Το κοινοτικό πρόγραμμα για την παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων θα συμβάλλει στην ικανοποίηση αυτών των αναγκών.

Η προτεινόμενη δραστηριότητα παρακολούθησης μπορεί να συνεισφέρει ουσιαστικά τις απαιτήσεις παρακολούθησης που απορρέουν από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την αλλαγή του κλίματος ⁽⁶⁾, τη στρατηγική βιοποικιλότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁷⁾ και τα αντίστοιχα σχέδια δράσης για τη βιοποικιλότητα, τη στρατηγική για την προστασία του εδάφους και τις προγραμματισμένες για το εγγύς μέλλον εργασίες σχετικά με την οδηγία για την παρακολούθηση του εδάφους, και μπορεί να συμβάλλει στις δραστηριότητες της παγκόσμιας παρακολούθησης του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GEMS).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευθεί να προωθήσουν την αειφόρο ανάπτυξη σε όλες τις πολιτικές και τις δράσεις. Επίσης έχουν δεσμευθεί για την αειφόρο διαχείριση και την προστασία των δασών σε όλες τις σχετικές διεθνείς και πανευρωπαϊκές διαδικασίες που σχετίζονται με τα δάση, όπως είναι οι αρχές για τα δάση που συμφωνήθηκαν στη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, που πραγματοποιήθηκε το 1992 στο Ρίο ντε Τζανέιρο, και στις επακόλουθες εργασίες που προέκυψαν από τη συνέχισή της ⁽⁸⁾, στη συνεχιζόμενη διαδικασία της Υπουργικής Διάσκεψης για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη και τα ψηφίσματα ⁽⁹⁾ που εγκρίθηκαν μέχρι τώρα στο πλαίσιο αυτό, καθώς και η σύμβαση για τη μεγάλη απόσταση διασυνοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση.

Αξιολόγηση του προτεινόμενου κοινοτικού προγράμματος

Η πρόταση δεν βασίστηκε σε εκ των προτέρων αξιολόγηση, καθώς το προτεινόμενο πρόγραμμα βασίζεται στη δραστηριότητα παρακολούθησης των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 και (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92 του Συμβουλίου. Η Επιτροπή εκπόνησε πρόσφατα έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της δραστηριότητας παρακολούθησης κατά τα έτη 1987-2001, η οποία θα διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Ωστόσο, η πρόταση έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα ανεξάρτητης ανασκόπησης της δραστηριότητας παρακολούθησης. Ο κεντρικός συντονισμός από ένα επιστημονικό όργανο συντονισμού, η συνεχής παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που εκτελούνται στο πλαίσιο του προγράμματος και η νέα οργανωτική δομή θα συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος. Η απαίτηση των εθνικών προγραμμάτων των κρατών μελών για εκπόνηση εκ των προτέρων, ενδιάμεσης και εκ των υστέρων αξιολόγησης θα ενισχύσει τη διαφάνεια των δραστηριοτήτων του προγράμματος και τη συνολική οικονομική αποδοτικότητά του. Ομοίως, η Επιτροπή θα διεξάγει ενδιάμεση ανασκόπηση του προγράμματος, την οποία θα ακολουθήσει έκθεση αξιολόγησης στο τέλος της περιόδου υλοποίησης του προγράμματος.

⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Το πρόγραμμα Καθαρός Αέρας για την Ευρώπη (CAFE): Προς μια θεματική στρατηγική για την ποιότητα του αέρα, 4.5.2001, COM(2001) 245 τελικό.

⁽²⁾ ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 103 της 25.4.1979, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7.

⁽⁵⁾ Ανακοίνωση από την Επιτροπή προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Προς μια θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους, 16.4.2002, COM(2002) 179 τελικό.

⁽⁶⁾ Πολιτικές και μέτρα της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου: Προς ένα Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Αλλαγή του Κλίματος (ECCP-ΕΠΑΚ), COM(2000) 88 τελικό.

⁽⁷⁾ Στρατηγική βιοποικιλότητας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, 5.2.1998, COM(1998) 42 τελικό.

⁽⁸⁾ UNCED, 1992, Σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα, Σύμβαση για τις κλιματικές μεταβολές, Διακυβερνητική ομάδα και Φόρουμ του ΟΗΕ για τα δάση, και Φόρουμ του ΟΗΕ για τα δάση.

⁽⁹⁾ Υπουργικές διασκέψεις για την προστασία των δασών στην Ευρώπη (Στρασβούργο, 1990, Ελσίνκι, 1993 και Λισσαβόνα, 1998).

Περιγραφή του προτεινόμενου κανονισμού πλαισίου παρακολούθησης

Νομική βάση

Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (25 Φεβρουαρίου 1999) σχετικά με τη νομική βάση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92 του Συμβουλίου και σε σχέση με τους στόχους της μελλοντικής δράσης της ΕΕ, το άρθρο 175 της Συνθήκης αποτελεί τη μόνη νομική βάση. Βάσει του άρθρου 174 παράγραφος 1, η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλει στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, και ενθαρρύνει τη συνετή και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές της Κοινότητας.

Υλοποίηση του προγράμματος

Ο κανονισμός πλαίσιο θα υλοποιηθεί με κανονισμούς της Επιτροπής, οι οποίοι θα προσδιορίζουν τα γενικά στοιχεία των δραστηριοτήτων παρακολούθησης και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την υποβολή εκθέσεων και για τα εθνικά προγράμματα. Οι κανονισμοί της Επιτροπής θα θίγουν επίσης το θέμα της σύνταξης εγχειριδίων, στα οποία θα περιγράφονται οι μέθοδοι παρακολούθησης.

Στόχοι, περιεχόμενο και ορισμοί (άρθρα 1-3)

Κύριος στόχος της προτεινόμενης δράσης είναι η παροχή του πλαισίου για ένα κοινοτικό πρόγραμμα που θα συμβάλλει στην προστασία των δασικών οικοσυστημάτων στην Κοινότητα με την παρακολούθηση της κατάστασης των εν λόγω οικοσυστημάτων. Ο στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς με μεμονωμένες ενέργειες των κρατών μελών: Μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα με μια κοινοτική δράση για να εξασφαλισθεί η εναρμονισμένη συλλογή δεδομένων και η παροχή πληροφοριών που σχετίζονται με την πολιτική σε κοινοτικό επίπεδο, γεγονός που θα συνεισφέρει στην αξιολόγηση των συνεχιζόμενων κοινοτικών μέτρων για την προώθηση της διατήρησης και της αειφόρου διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων.

Λήφθηκαν υπόψη οι εξής πτυχές:

- Σχεδόν 44 % της συνολικής χερσαίας έκτασης της ΕΕ καλύπτεται από δάση και άλλες δασώδεις περιοχές. Τα δασικά οικοσυστήματα εκτελούν διάφορες λειτουργίες με οικονομική, κοινωνική και οικολογική σημασία. Επιπλέον, τα δασικά οικοσυστήματα αποτελούν το βίοτοπο διάφορων ειδών φυτών και ζώων.
- Τα δασικά οικοσυστήματα είναι εκτεθειμένα σε σοβαρούς κινδύνους που προέρχονται από τη ρύπανση του αέρα, τις πυρκαγιές, την κλιματολογική αλλαγή και τις προσβολές από παράσιτα και ασθένειες. Οι περισσότερες αυτές απειλές μπορεί να έχουν διασυννοριακά αποτελέσματα και να προκαλέσουν σοβαρή αναστάτωση, ακόμη και καταστροφή, σε δασικά οικοσυστήματα.
- Για τους λόγους αυτούς, η προστασία των δασικών οικοσυστημάτων αποτελεί ζήτημα ουσιώδους σημασίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευθεί για την προστασία των δασών και την αειφόρο διαχείριση των δασών στο πλαίσιο όλων των σχετικών πανευρωπαϊκών και διεθνών διαδικασιών που σχετίζονται με τα δάση. Η στρατηγική για τα δάση και το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον αντιμετωπίζουν ζητήματα προβληματισμού που σχετίζονται με τα δάση και προσδιορίζουν ανάγκες παρακολούθησης.
- Η κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων, οι αλλαγές στην εν λόγω κατάσταση, η αντίδραση των δασικών οικοσυστημάτων στην πίεση του περιβάλλοντος και τα αποτελέσματα των πολιτικών μπορούν να εξακριβωθούν μόνο με την παρακολούθηση.
- Οι αλλαγές στην κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων και οι λόγοι που προκαλούν τις αλλαγές αυτές είναι δυνατό να αναγνωριστούν σε αρχικό στάδιο, καθιστώντας δυνατή τη λήψη των κατάλληλων μέτρων εγκαίρως.
- Για την επίτευξη των σκοπών αυτών, είναι απαραίτητο ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα παρακολούθησης, το οποίο θα είναι ευέλικτο στην υλοποίησή του.

Το μελλοντικό πρόγραμμα της ΕΕ θα βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες:

- θέσπιση ενός προγράμματος παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της ρύπανσης του αέρα στα δάση,
- καθιέρωση της παρακολούθησης των δασικών πυρκαγιών,
- συνεχή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων παρακολούθησης όσον αφορά την εκτίμηση της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων και την περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας παρακολούθησης,
- θέσπιση νέων δραστηριοτήτων παρακολούθησης της δασικής βιοποικιλότητας, των εδαφών, της αλλαγής του κλίματος και της απομόνωσης του άνθρακα μετά την ανάπτυξη κατάλληλων μεθόδων παρακολούθησης και εφόσον η δημοσιονομική αρχή διαθέσει τους απαραίτητους πρόσθετους οικονομικούς πόρους.

Παρακολούθηση και εργαλεία για τη βελτίωση και την ανάπτυξη του προγράμματος (άρθρα 4-7)

Η παρακολούθηση των συνεπειών της ρύπανσης του αέρα στα δάση θα πραγματοποιηθεί με ένα συστηματικό δίκτυο σημείων παρατήρησης, το οποίο καλύπτει ολόκληρη την Κοινότητα, και ένα δίκτυο περιοχών εντατικής παρακολούθησης. Το συστηματικό δίκτυο παρέχει αντιπροσωπευτικές πληροφορίες για την κατάσταση των δασών και τις αλλαγές. Η εντατική παρακολούθηση επιλεγμένων περιοχών επιτρέπει την υλοποίηση δραστηριοτήτων παρακολούθησης σε βάθος για την παρατήρηση των διαδικασιών στα οικοσυστήματα. Συνεπώς, η εντατική παρακολούθηση περιοχών και η παρακολούθηση του συστηματικού δικτύου σημείων αλληλοσυμπληρώνονται.

Σε πολλές περιοχές της Κοινότητας, οι πυρκαγιές καταστρέφουν τα δάση σε μεγάλο βαθμό. Η παρακολούθηση των δασικών πυρκαγιών θα οργανωθεί για την παρακολούθηση της έκτασης και των αιτιών των δασικών πυρκαγιών. Θα καταστήσει δυνατή την εκτίμηση των συνεπειών των πυρκαγιών στην κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων, και θα αποτελέσει λειτουργικό εργαλείο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή. Οι όροι των δραστηριοτήτων του προγράμματος θα υποστηρίζουν και θα συμπληρώνουν τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τις δασικές πυρκαγιές και αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της πολιτικής άμυνας ⁽¹⁾, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/99 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης ⁽²⁾ και του ευρωπαϊκού συστήματος δασικών πληροφοριών και επικοινωνίας (EFICS) ⁽³⁾.

Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει μελέτες, πειράματα και προγράμματα επίδειξης που θα συμβάλλουν ιδιαίτερα στην ανάπτυξη του προγράμματος και στην περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του. Για την πλήρη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες αυτές, θα ζητηθεί από τα κράτη μέλη να διεξάγουν μελέτες, πειράματα και προγράμματα επίδειξης στις νέες περιοχές παρακολούθησης. Ο προσδιορισμός των κατάλληλων παραμέτρων, η ανάπτυξη μεθόδων για τη συλλογή δεδομένων και μιας δοκιμαστικής φάσης, για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι μέθοδοι είναι εφικτές και πρακτικές, είναι συνεπώς προαπαιτούμενα για τη βαθμιαία ενσωμάτωση νέων στοιχείων παρακολούθησης.

Εθνικά προγράμματα, συντονισμός και συνεργασία (άρθρα 8-11)

Οι δραστηριότητες παρακολούθησης που θα αναλάβουν τα κράτη μέλη, και ιδιαίτερα η συλλογή δεδομένων, καθώς και οι μελέτες, τα πειράματα και τα προγράμματα επίδειξης, θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο πολυετών εθνικών προγραμμάτων (περίοδος 3 ετών).

Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, η Επιτροπή θα συστήσει ένα επιστημονικού όργανο συντονισμού, το οποίο ενδέχεται να λειτουργεί στο πλαίσιο του Κέντρου Κοινών Ερευνών. Αυτό θα οργανώσει τη συλλογή και την αξιολόγηση δεδομένων, και θα αναπτύξει μια κοινοτική πλατφόρμα δεδομένων.

Η Επιτροπή είναι δυνατό να χρειασθεί επιπλέον βοήθεια από συμβεβλημένα αποκεντρωμένα θεματικά κέντρα, και επιπλέον είναι δυνατό να συμβουλευθεί και να συνάψει συμβάσεις με εμπειρογνώμονες και ερευνητικά ιδρύματα για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 327 της 21.12.1999, σ. 53.

⁽²⁾ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80.

⁽³⁾ ΕΕ L 165 της 15.6.1989, σ. 12.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος θα συνδράμει την Επιτροπή κατά τη δραστηριότητα υποβολής εκθέσεων. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται συνεργασία με πανευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, ιδιαίτερα με τον ICP Forests, στο κοινό πεδίο της παρακολούθησης της ρύπανσης του αέρα, για την εξασφάλιση συνεκτικής προσέγγισης της παρακολούθησης.

Περίοδος εκτέλεσης και χρηματοοικονομικοί παράγοντες (άρθρα 12-13)

Το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί για 6 χρόνια, από την 1η Ιανουαρίου του 2003 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2008. Ο προτεινόμενος κανονισμός πλαίσιο θα παρέχει συγχρηματοδότηση μέχρι 50 % των επιλέξιμων δαπανών που αφορούν τη δραστηριότητα παρακολούθησης και τις πλατφόρμες δεδομένων, καθώς και για μελέτες, πειράματα και προγράμματα επίδειξης που θα αναληφθούν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων τους. Η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει τις δικές της δραστηριότητες, όπως είναι οι εργασίες συντονισμού και αξιολόγησης, καθώς και μελέτες, έργα και πειράματα. Θα υπάρξει συνεισφορά προς τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος. Επιπλέον, ενδέχεται να χρηματοδοτηθεί ο οργανισμός ICP Forests για τη δημιουργία μιας επιστημονικής διεπαφής με το επιστημονικό όργανο συντονισμού της Κοινότητας, γεγονός που θα παράσχει τη δυνατότητα στον οργανισμό ICP Forests να εξασφαλίσει την ανταλλαγή γνώσεων, πληροφοριών και δεδομένων και να διασφαλίσει εναρμονισμένη προσέγγιση σε κοινούς τομείς της παρακολούθησης των δασών.

Για τη διεξαγωγή της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της ρύπανσης του αέρα στα δάση και στις δασικές πυρκαγιές, την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων παρακολούθησης και τη βελτίωση του προγράμματος, θα διατεθούν 52 εκατομμύρια EUR για την περίοδο 2003-2006. Για τα έτη 2007 και 2008, το ετήσιο ποσό των 13 εκατομμυρίων EUR ενδέχεται να αυξηθεί για τη χρηματοδότηση νέων δραστηριοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι η αύξηση αυτή θα λάβει την έγκριση της δημοσιονομικής αρχής.

Εκτέλεση, υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη, Μόνιμη Δασική Επιτροπή (άρθρα 14-17)

Τα κράτη μέλη θα ορίσουν ένα εθνικό εστιακό κέντρο για τη διασφάλιση αποτελεσματικών και σαφών δομών επικοινωνίας.

Τα δεδομένα που θα συγκεντρώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος θα υποβάλλονται από τα εθνικά εστιακά κέντρα στην Επιτροπή. Τα περιβαλλοντικά δεδομένα που θα συγκεντρώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος θα είναι διαθέσιμα στο κοινό, και ιδίως σε εμπειρογνώμονες και ερευνητικά ιδρύματα

Για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων προβλέπεται μια πολυετής προσέγγιση με τριετή περίοδο υποβολής εκθέσεων. Ωστόσο, όσον αφορά τις δασικές πυρκαγιές, οι εκθέσεις θα υποβάλλονται ετησίως. Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει ανασκόπηση του προγράμματος μετά την παρέλευση τριών ετών και θα εκπονήσει έκθεση σχετικά με την υλοποίησή του.

Η Μόνιμη Δασική Επιτροπή θα συνδράμει την Επιτροπή στο συντονισμό, την παρακολούθηση και την ανάπτυξη του προγράμματος για την εναρμονισμένη και πλήρη παρακολούθηση της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων και των σχετικών επιπτώσεων στο περιβάλλον. Η γνώμη της θα ζητείται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην απόφαση αριθ. 1999/468/EK ⁽¹⁾ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή.

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή, ανασκοπήσεις, υποψήφιες χώρες (άρθρα 18-21)

Η Επιτροπή θα διεξάγει ανασκόπηση του προγράμματος μετά την παρέλευση των πρώτων 3 ετών και θα υποβάλει κατά τη διάρκεια του τέταρτου έτους έκθεση με βάση την εν λόγω ανασκόπηση, με αντικείμενο την υλοποίηση του προγράμματος. Επίσης, πριν από τη λήξη της περιόδου εκτέλεσης που αναφέρεται στον κανονισμό, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του κανονισμού. Το πρόγραμμα θα είναι ανοικτό στις υποψήφιες για ένταξη χώρες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 175,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 251 της Συνθήκης⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Ο ρόλος των δασών για την κοινωνία είναι σημαντικός και πολυλειτουργικός. Εκτός από το θεμελιώδη ρόλο τους στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικό παράγοντα για τη διατήρηση της φύσης, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διατήρηση του περιβάλλοντος, συνιστούν καθοριστικά στοιχεία για τον κύκλο του άνθρακα και σημαντικούς συλλέκτες άνθρακα και αντιπροσωπεύουν εξαιρετικά σημαντικό παράγοντα ελέγχου του υδρολογικού κύκλου.
- (2) Τα δασικά οικοσυστήματα μπορούν να επηρεαστούν σε μεγάλο βαθμό από φυσικούς παράγοντες όπως είναι οι ακραίες καιρικές συνθήκες, οι προσβολές από παράσιτα και οι ασθένειες, καθώς και από ανθρώπινες επιρροές όπως η αλλαγή του κλίματος, οι πυρκαγιές και η ρύπανση του αέρα. Οι εν λόγω απειλές είναι δυνατό να επηρεάσουν σημαντικά και ίσως να καταστρέψουν τα δασικά οικοσυστήματα. Οι περισσότεροι φυσικοί και ανθρωπογενείς παράγοντες που επηρεάζουν τα δασικά οικοσυστήματα μπορούν να έχουν διασυνοριακές επιδράσεις.
- (3) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾ τονίζεται η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της δασικής κληρονομιάς, αειφόρου διαχείρισης των δασών και υποστήριξης της διεθνούς και πανευρωπαϊκής συνεργασίας όσον αφορά την προστασία των δασών με αναφορά στην παρακολούθηση των δασών και την ενίσχυσή τους ως συλλεκτών άνθρακα. Το Συμβούλιο με το ψήφισμά του της 15ης Δεκεμβρίου 1998 για μία δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽³⁾ κάλεσε την Επιτροπή να προβεί σε συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ευρωπαϊκού συστήματος παρακολούθησης της υγείας των δασών, λαμβάνοντας υπόψη κάθε είδους πιθανό αντίκτυπο στα δασικά οικοσυστήματα. Κάλεσε παράλληλα την Επιτροπή, να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη του κοινοτικού συστήματος πληροφόρησης σχετικά με τις πυρκαγιές στα δάση, το οποίο επιτρέπει την καλύτερη αξιολόγηση των μέτρων προστασίας κατά των δασικών πυρκαγιών.
- (4) Στο έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας⁽⁴⁾ επισημαίνεται η ανάγκη να βασίζονται ο

σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών πολιτικών σε μια προσέγγιση βασισμένη στη γνώση και ιδιαίτερα, η ανάγκη για παρακολούθηση των πολλαπλών ρόλων των δασών σύμφωνα με τις συστάσεις που εγκρίθηκαν στην υπουργική διάσκεψη για την προστασία των δασών στην Ευρώπη, στο Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα δάση, στη διάσκεψη για τη βιοποικιλότητα και σε άλλα Φόρουμ.

- (5) Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη έχουν δεσμευθεί για την υλοποίηση διεθνώς συμφωνημένων δραστηριοτήτων σε σχέση με τη διατήρηση και την αειφόρο διαχείριση των δασών, και ειδικότερα των προτάσεων δράσης της διακυβερνητικής ομάδας και του φόρουμ για τα δάση, καθώς και του εκτεταμένου προγράμματος εργασιών της διάσκεψης για τη βιολογική ποικιλότητα των δασών της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα⁽⁵⁾.
- (6) Η Κοινότητα έχει ήδη αναφερθεί σε δύο από τις αιτίες που επηρεάζουν αρνητικά την κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων, με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 1986 για την προστασία των δασών στην Κοινότητα από την ατμοσφαιρική ρύπανση⁽⁶⁾ και με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου του 1992 για την πυροπροστασία των κοινοτικών δασών⁽⁷⁾.
- (7) Η ισχύς και των δύο κανονισμών λήγει την 31η Δεκεμβρίου του 2002 και είναι προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας να συνεχισθούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω οι δραστηριότητες παρακολούθησης που θεσπίστηκαν με τους κανονισμούς αυτούς, με την ενσωμάτωσή τους σε ένα νέο πρόγραμμα με την ονομασία «Εμφαση στα δάση».
- (8) Στο πλαίσιο του προγράμματος, τα μέτρα για την παρακολούθηση των δασικών πυρκαγιών πρέπει να συμπληρώνουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί, ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις της απόφασης αριθ. 1999/847/ΕΚ του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 1999 σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος δράσης στον τομέα της πολιτικής άμυνας⁽⁸⁾, με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου του 1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών⁽⁹⁾ και με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1615/89 του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1989 για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συστήματος Δασικών Πληροφοριών και Επικοινωνίας (EFICS)⁽¹⁰⁾.
- (9) Το πρόγραμμα πρέπει να ενθαρρύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων της Κοινότητας και να καθιστά εφικτή την αξιολόγηση της επίδρασης των κοινοτικών μέτρων που λαμβάνονται για την προστασία, την ανάπτυξη και τη διαχείριση των δασών της Κοινότητας με αειφόρο τρόπο.

⁽¹⁾ ΕΕ C 340 της 10.11.1997, σ. 173.

⁽²⁾ Δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 3.11.1998, COM(1998) 649 τελικό.

⁽³⁾ ΕΕ C 56 της 26.2.1999, σ. 1.

⁽⁴⁾ «Περιβάλλον 2010: Το μέλλον μας, η επιλογή μας» – Έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, 24.1.2001, COM(2001) 31 τελικό.

⁽⁵⁾ Απόφαση VI/22 της Διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα, 2002, Χάγη.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 326 της 21.11.1986, σ. 2, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 804/2002 (ΕΕ L 132 της 17.5.2002, σ. 1).

⁽⁷⁾ ΕΕ L 217 της 31.7.1992, σ. 3, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 805/2002 (ΕΕ L 132, της 17.5.2002, σ. 3).

⁽⁸⁾ ΕΕ L 327 της 21.12.1999, σ. 53.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 165 της 15.6.1989, σ. 12, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1100/98 (ΕΕ L 157 της 30.5.1998, σ. 10).

- (10) Για την προώθηση της ολοκληρωμένης κατανόησης της σχέσης μεταξύ των δασών και του περιβάλλοντος, το πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει και την παρακολούθηση και άλλων σημαντικών παραγόντων, όπως είναι η βιοποικιλότητα, η απομόνωση του άνθρακα, η αλλαγή του κλίματος και τα εδάφη. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις, ώστε να διασφαλίζεται ένα ευρύτερο πεδίο στόχων και μια ευέλικτη υλοποίηση, με βάση τα επιτεύγματα των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 και (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92. Πρέπει να προβλέπει την ενδεδειγμένη και οικονομικά αποδοτική παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων.
- (11) Τα κράτη μέλη πρέπει να υλοποιήσουν το πρόγραμμα με εθνικά προγράμματα που θα εγκριθούν από την Κοινότητα βάσει διαδικασίας που θα καθορισθεί.
- (12) Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει το συντονισμό, την παρακολούθηση και την ανάπτυξη του προγράμματος μέσω ενός επιστημονικού οργάνου συντονισμού και να διεξάγει τις δικές της μελέτες και τα δικά της πειράματα και προγράμματα επίδειξης.
- (13) Η παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων μπορεί να παράσχει αξιόπιστες και συγκρίσιμες πληροφορίες για την προστασία των δασών της Κοινότητας μόνο αν τα δεδομένα συλλέγονται με βάση εναρμονισμένες μεθόδους. Η διαθεσιμότητα των συγκρίσιμων αυτών πληροφοριών σε κοινοτική βάση θα συμβάλλει στη δημιουργία μιας πλατφόρμας με δεδομένα χώρου από διάφορες πηγές κοινών συστημάτων περιβαλλοντικών πληροφοριών. Συνεπώς ενδεικνύεται η σύνταξη εγχειριδίων που να περιγράφουν τις μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων, τη μορφή των δεδομένων και τους κανόνες για τη διαχείριση των δεδομένων.
- (14) Η Επιτροπή πρέπει να συνεργασθεί με άλλους διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της παρακολούθησης των δασών, και, ιδιαίτερα, με το Διεθνές Πρόγραμμα Συνεργασίας για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα δάση (ICP Forests).
- (15) Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ένα οικονομικό πλαίσιο για όλη τη διάρκεια του προγράμματος, το οποίο θα πρέπει να αποτελέσει το κύριο σημείο αναφοράς για τη δημοσιονομική αρχή, υπό την έννοια του σημείου 33 της διοργανικής συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού⁽¹⁾.
- (16) Πρέπει να καθορισθεί το ύψος της κοινοτικής συνεισφοράς στις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος.
- (17) Η χρηματοδοτική συνεισφορά — συμμετοχή στις επιλέξιμες δαπάνες των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος πρέπει να στηρίζει την εναρμονισμένη συλλογή δεδομένων και να προωθήσει την περαιτέρω ανάπτυξη του προγράμματος. Κατά την αρχική φάση, οι οικονομικοί πόροι θα διατεθούν κυρίως για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων παρακολούθησης που έχουν θεσπισθεί από τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 και (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92. Το πρόγραμμα πρέπει, στο μέλλον, να προβλέψει τη χρηματοδοτική συνεισφορά σε δραστηριότητες παρακολούθησης που θα καθορισθούν για πρώτη φορά.
- (18) Τα κράτη μέλη πρέπει να ορίσουν αρχές και οργανισμούς συντονισμού σε εθνικό επίπεδο, που θα φέρουν την ευθύνη για την επεξεργασία και τη διαβίβαση των δεδομένων καθώς και για τη διαχείριση της κοινοτικής συνεισφοράς.
- (19) Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να υποβάλλουν εκθέσεις για διάφορες δραστηριότητες παρακολούθησης, οι οποίες θα υποβάλλονται στην Επιτροπή.
- (20) Τα δεδομένα πρέπει να διαδίδονται λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα σχετικά με το περιβάλλον (Σύμβαση του Aarhus)⁽²⁾.
- (21) Τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση του κανονισμού αυτού πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽³⁾. Η Μόνιμη Δασική Επιτροπή πρέπει συνδράμει την Επιτροπή⁽⁴⁾.
- (22) Είναι σημαντικό να διατηρηθεί το πρόγραμμα υπό παρακολούθηση και να γίνεται εκτίμηση της αποτελεσματικότητάς του για να διαπιστωθεί η ύπαρξη αναγκών που πρέπει να αντιμετωπισθούν. Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος, ιδιαίτερα όσον αφορά τη συνέχισή του πέρα από την περίοδο υλοποίησης που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό.
- (23) Καθώς οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης, δηλαδή η παρακολούθηση των δασών, της κατάστασης των οικοσυστημάτων τους και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων, δεν μπορούν, από τη φύση τους, να επιτευχθούν από τα κράτη μέλη, και συνεπώς μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο ίδιο άρθρο, ο κανονισμός δεν προχωρεί πέρα από τα αναγκαία για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων.

(1) ΕΕ C 172 της 18.6.1999, σ. 1.

(2) Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα σχετικά με το περιβάλλον. ΟΕΕ/ΟΗΕ, 1998.

(3) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

(4) ΕΕ L 165 της 15.6.1989, σ. 14.

(24) Οι ευρωπαϊκές συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των υποψηφίων για ένταξη χωρών της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης, αφετέρου, προβλέπουν τη συμμετοχή των χωρών αυτών σε κοινοτικά προγράμματα, ιδιαίτερα στον τομέα του περιβάλλοντος.

(25) Εν όψει της λήξης της ισχύος των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86 και (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92 και για να αποφευχθεί τυχόν επικάλυψη ή ακυρότητα, ο κανονισμός πρέπει να ισχύσει από την 1η Ιανουαρίου 2003,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Στόχοι, περιεχόμενο και ορισμοί

Άρθρο 1

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται κοινοτικό πρόγραμμα για την ευρεία, εναρμονισμένη και περιεκτική, μακροπρόθεσμη παρακολούθηση της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων (στο εξής «το πρόγραμμα»), το οποίο ενθαρρύνει την υλοποίηση δραστηριοτήτων παρακολούθησης, ιδιαίτερα στους ακόλουθους τομείς:

- α) παρακολούθηση και προστασία των δασών κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης·
- β) παρακολούθηση και προστασία των δασών κατά των πυρκαγιών·
- γ) παρακολούθηση της βιοποικιλότητας, της αλλαγής του κλίματος, της απομόνωσης του άνθρακα και των εδαφών·
- δ) συνεχή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων παρακολούθησης όσον αφορά την αξιολόγηση της κατάστασης των δασικών οικοσυστημάτων και την περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας παρακολούθησης.

Το πρόγραμμα παρέχει αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα και πληροφορίες για την κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων και τις επιβλαβείς επιδράσεις που επηρεάζουν τα οικοσυστήματα των δασών της Κοινότητας. Συμβάλλει επίσης στην αξιολόγηση των συνεχιζόμενων μέτρων της Κοινότητας για την προώθηση της διατήρησης και της αειφόρου ανάπτυξης των δασών, με ιδιαίτερη έμφαση στις δράσεις που αναλαμβάνονται για τη μείωση του αρνητικού αντικτύπου στα δασικά οικοσυστήματα.

Άρθρο 2

1. Το πρόγραμμα προβλέπει την υλοποίηση δράσεων με τους ακόλουθους σκοπούς:

- α) προαγωγή της εναρμονισμένης συλλογής, διαχείρισης και εκτίμησης δεδομένων·
- β) βελτίωση της αξιολόγησης των δεδομένων και προώθηση της ολοκληρωμένης αξιολόγησης των δεδομένων σε κοινοτικό επίπεδο·
- γ) βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων και των πληροφοριών που συλλέγονται στο πλαίσιο του προγράμματος·
- δ) περαιτέρω ανάπτυξη της δραστηριότητας παρακολούθησης του προγράμματος·
- ε) βελτίωση της κατανόησης των δασικών οικοσυστημάτων και ιδιαίτερα, των αιτίων των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων πίεσης·
- στ) μελέτη της δυναμικής των δασικών πυρκαγιών και του αντικτύπου τους στα δασικά οικοσυστήματα·
- ζ) ανάπτυξη δεικτών και μεθοδολογιών για συγκεντρωτική εκτίμηση των κινδύνων.

2. Οι δράσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 είναι συμπληρωματικές προς τα κοινοτικά ερευνητικά προγράμματα.

Άρθρο 3

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- α) «δασικά οικοσυστήματα», «δάσος» που αποτελείται από γη με κάλυψη στεφάνης δένδρων (ή ισοδύναμο επίπεδο φυτοκάλυψης) άνω του 10 τοις εκατό και έκταση μεγαλύτερη από 0,5 εκτάρια, όπου τα δένδρα έχουν δυνατότητα ελάχιστου ύψους 5 μ. σε πλήρη ανάπτυξη επί τόπου, και «άλλες δασώδεις εκτάσεις» με κάλυψη στεφάνης δένδρων (ή ισοδύναμο επίπεδο φυτοκάλυψης) 5 ως 10 τοις εκατό από δένδρα με δυνατότητα ύψους 5 μ. σε πλήρη ανάπτυξη επί τόπου ή γη με κάλυψη στεφάνης δένδρων (ή ισοδύναμο επίπεδο φυτοκάλυψης) μεγαλύτερη από 10 τοις εκατό με δένδρα με ελάχιστο ύψος σε πλήρη ανάπτυξη επί τόπου μικρότερο από 5 μ. (όπως δένδρα-νάνοι ή υπανάπτυκτα) ή κάλυψη με ξυλώδεις ή μη θάμνους·
- β) «οικοσύστημα», ένα δυναμικό σύμπλεγμα κοινοτήτων φυτών, ζώων και μικροοργανισμών και το μη έμβιο περιβάλλον τους που αλληλεπιδρούν ως λειτουργική μονάδα·
- γ) «ανάπτυξη του προγράμματος», η επεξεργασία και θέσπιση νέων δραστηριοτήτων παρακολούθησης·
- δ) «βελτίωση του προγράμματος», η βελτιστοποίηση των δραστηριοτήτων παρακολούθησης που ήδη υλοποιούνται.

2. Το δάσος, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχείο α), είναι δυνατό να αποτελείται είτε από κλειστούς δασικούς σχηματισμούς, όπου δένδρα διαφορετικού ύψους και υπόγειας ανάπτυξης καλύπτουν υψηλό ποσοστό του εδάφους, είτε από ανοικτούς δασικούς σχηματισμούς με συνεχή κάλυψη από βλάστηση, όπου η κάλυψη στεφάνης δένδρων υπερβαίνει το 10 τοις εκατό. Τα νεαρά φυσικά συστήματα και όλες οι φυτείες που έχουν δημιουργηθεί για δασικούς σκοπούς και πρόκειται να φτάσουν σε πυκνότητα στεφάνης 10 τοις εκατό ή ύψος δένδρων 5 μ. περιλαμβάνονται στα δάση, όπως και οι περιοχές που κανονικά αποτελούν τμήμα δάσους, αλλά προσωρινά δεν καλύπτονται από φυτά λόγω ανθρωπίνης παρέμβασης ή φυσικών αιτιών, ωστόσο αναμένεται να μετατραπούν και πάλι σε δάσος.

Παρακολούθηση και εργαλεία για τη βελτίωση και την ανάπτυξη του προγράμματος

Άρθρο 4

1. Με βάση τα επιτεύγματα του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3528/86, το πρόγραμμα:

- α) συνεχίζει και αναπτύσσει περαιτέρω ένα συστηματικό δίκτυο σημείων παρατήρησης για τη διεξαγωγή περιοδικών απογραφών με στόχο τη λήψη αντιπροσωπευτικών πληροφοριών για την κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων·
- β) συνεχίζει και αναπτύσσει περαιτέρω ένα δίκτυο παρατηρητηρίων, στα οποία εκτελείται εντατική και συνεχής παρακολούθηση των δασικών οικοσυστημάτων.

2. Οι λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση της παραγράφου 1 καθορίζονται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17, παράγραφος 2.

Άρθρο 5

1. Με βάση τα επιτεύγματα του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2158/92, το πρόγραμμα συνεχίζει και αναπτύσσει περαιτέρω ένα σύστημα πληροφοριών για τη συλλογή συγκρίσιμων πληροφοριών για τις δασικές πυρκαγιές σε κοινοτικό επίπεδο.

2. Το σύστημα παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα εκπόνησης μελετών για τη διαπίστωση των αιτιών και της δυναμικής των δασικών πυρκαγιών καθώς και σχετικά με την ανταπόκριση των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρκαγιές. Οι μελέτες αυτές συμπληρώνουν τις σχετικές με τις δασικές πυρκαγιές δραστηριότητες και τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει των διατάξεων της απόφασης 1999/847/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1615/89.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται, κατόπιν αιτήματός τους, να συμμετάσχουν στα μέτρα και στις δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Οι λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση των παραγράφων 1 και 2 καθορίζονται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 6

1. Για την υλοποίηση των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχείο γ), η Επιτροπή εκπονεί μελέτες, πραγματοποιεί πειράματα και προγράμματα επίδειξης για την περαιτέρω ανάπτυξη του προγράμματος, ειδικότερα με στόχο:

- α) τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων και τη σχέση μεταξύ των δασικών οικοσυστημάτων και των φυσικών ή ανθρωπογενών παραγόντων πίεσης·
- β) την εκτίμηση του αντικτύπου της αλλαγής του κλίματος στα δασικά οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανόμενης της δασικής βιοποικιλότητας·
- γ) τον καθορισμό βασικών διαρθρωτικών και λειτουργικών στοιχείων των οικοσυστημάτων που θα χρησιμοποιηθούν ως δείκτες για την αξιολόγηση της κατάστασης και των τάσεων της βιοποικιλότητας των δασικών οικοσυστημάτων·
- δ) τη μελέτη των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των δασών και του περιβάλλοντος.

2. Με βάση τα πορίσματα των μέτρων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει από τα κράτη μέλη να εκτελέσουν μελέτες, πειράματα, προγράμματα επίδειξης ή μια δοκιμαστική φάση παρατήρησης.

3. Τα μέτρα που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 έχουν ως στόχο να συμβάλλουν στον καθορισμό νέων δραστηριοτήτων παρακολούθησης που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα μετά την έγκριση των αντίστοιχων εγχειριδίων. Κατά την ανάπτυξη του προγράμματος, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις επιστημονικές καθώς και τις οικονομικές ανάγκες και τους περιορισμούς.

4. Οι λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση των παραγράφων 1, 2 και 3 καθορίζονται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 7

1. Για την υλοποίηση των στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 1 στοιχείο δ) και επιπλέον των δράσεων που προβλέπονται στο άρθρο 6, η Επιτροπή διεξάγει έρευνες, πειράματα και προγράμματα επίδειξης, με στόχο:

- α) την προώθηση της εναρμονισμένης συλλογής, διαχείρισης και αξιολόγησης των δεδομένων σε κοινοτικό επίπεδο·
- β) τη βελτίωση της αξιολόγησης των δεδομένων σε κοινοτικό επίπεδο·
- γ) τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων και των πληροφοριών που συλλέγονται με βάση το πρόγραμμα.

2. Οι λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση της παραγράφου 1 καθορίζονται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Εθνικά προγράμματα, συντονισμός και συνεργασία

Άρθρο 8

1. Οι δραστηριότητες που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5 και στο άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3, υλοποιούνται στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων που καταρτίζουν τα κράτη μέλη για χρονικές περιόδους 3 ετών.

2. Τα εθνικά προγράμματα υποβάλλονται στην Επιτροπή εντός 30 ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, και στη συνέχεια πριν από την 1η Νοεμβρίου του έτους που προηγείται της ημερομηνίας έναρξης κάθε τριετούς περιόδου.

3. Τα κράτη μέλη προσαρμόζουν τα εγκεκριμένα από την Επιτροπή εθνικά προγράμματά τους, ειδικότερα προκειμένου να καταστεί δυνατή η επέκταση της δραστηριότητας παρακολούθησης σύμφωνα με το άρθρο 6.

4. Κατά την υποβολή τους στην Επιτροπή, τα εθνικά προγράμματα συνοδεύονται από εκ των προτέρων αξιολόγηση. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν επίσης ενδιάμεσες αξιολογήσεις στο τέλος του τρίτου έτους της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 12 καθώς και εκ των υστέρων αξιολογήσεις στο τέλος της εν λόγω περιόδου.

5. Με βάση τα υποβαλλόμενα εθνικά προγράμματα ή τις τυχόν εγκεκριμένες προσαρμογές των εθνικών προγραμμάτων, η Επιτροπή αποφασίζει για την οικονομική συνεισφορά της στις επιλέξιμες δαπάνες.

6. Οι λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση των παραγράφων 1 ως 4 καθορίζονται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 9

1. Η Επιτροπή συντονίζει, παρακολουθεί και αναπτύσσει το πρόγραμμα και υποβάλλει τις σχετικές με αυτό εκθέσεις.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί τα δεδομένα σε επίπεδο Κοινότητας και διασφαλίζει την αξιολόγηση σε επίπεδο Κοινότητας των δεδομένων και των πληροφοριών που έχουν συλλεχθεί.

3. Για την εκτέλεση των εργασιών που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, η Επιτροπή συστήνει επιστημονικό όργανο συντονισμού, το οποίο δύναται να λειτουργεί στο πλαίσιο του Κοινού Κέντρου Ερευνών και δύναται να υποστηρίζεται από αποκεντρωμένα θεματικά κέντρα.

Για την εκτέλεση των καθηκόντων υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή επικουρείται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

4. Η Επιτροπή δύναται να συμβουλευέται ερευνητικά ιδρύματα και εμπειρογνώμονες και να συμβάλλεται μαζί τους για την ανάπτυξη του προγράμματος και τη διασφάλιση της αξιολόγησης των

δεδομένων που συλλέγονται καθώς και για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων δεδομένων.

Άρθρο 10

1. Για την εναρμόνιση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5 και στο άρθρο 6 παράγραφος 3, και για τη διασφάλιση της συγκρισιμότητας των δεδομένων, στα εγχειρίδια προσδιορίζονται υποχρεωτικές παράμετροι και καθορίζονται οι μέθοδοι παρακολούθησης καθώς και οι μορφές δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά τους.

2. Λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση της παραγράφου 1 καθορίζονται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 11

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται, ιδίως όσον αφορά τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 1, με άλλους οργανισμούς σε διεθνές ή πανευρωπαϊκό επίπεδο, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Κοινότητας για την προστασία και την αειφόρο διαχείριση των δασών.

2. Στο πλαίσιο του άρθρου 4, η Επιτροπή συνεργάζεται με το διεθνές πρόγραμμα συνεργασίας για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα δάση (στο εξής «ICP Forests»), για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο της Σύμβασης για τη μεγάλη απόστασης διασυνοριακή ατμοσφαιρική ρύπανση.

3. Για τους σκοπούς της συνεργασίας που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, η Κοινότητα δύναται να υποστηρίζει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- δημιουργία επιστημονικής διεπαφής με επιστημονικό όργανο συντονισμού·
- μελέτες και αξιολογήσεις δεδομένων.

Περίοδος υλοποίησης και χρηματοοικονομικά θέματα

Άρθρο 12

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται για χρονική περίοδο 6 ετών, από την 1η Ιανουαρίου 2003 έως την 31η Δεκεμβρίου 2008.

2. Για τους σκοπούς του προγράμματος, η μέγιστη χρηματοοικονομική στήριξη της Κοινότητας στις επιλέξιμες δαπάνες των εθνικών προγραμμάτων έχει ως εξής:

- δραστηριότητες που υλοποιούνται βάσει του άρθρου 4: 50 %·
- δραστηριότητες που υλοποιούνται βάσει του άρθρου 5: 50 %·
- δραστηριότητες που υλοποιούνται βάσει του άρθρου 6 παράγραφοι 2 και 3: 50 %.

3. Η Επιτροπή καταβάλλει στα κράτη μέλη την κοινοτική συνεισφορά στις επιλέξιμες δαπάνες.

4. Η Επιτροπή χρηματοδοτεί δραστηριότητες που υλοποιούνται βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, του άρθρου 7 και του άρθρου 9 παράγραφοι 1, 2 και 4, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες περί δημοσίων προμηθειών.

5. Η Κοινότητα δύναται να συνεισφέρει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος για την εκπλήρωση των καθηκόντων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 και στο άρθρο 18.

6. Η Κοινότητα δύναται να συνεισφέρει στο ICP Forests για την εκπλήρωση των κοινοτικών υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2.

Άρθρο 13

1. Οι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2003-2006 ορίζονται σε 52 εκατομμύρια EUR. Ακολούθως, για την περίοδο 2007-2008, θα διατεθούν οι αναγκαίοι οικονομικοί πόροι, επιπλέον του ετήσιου ποσού των 13 εκατομμυρίων EUR, υπό την επιφύλαξη της έγκρισης της δημοσιονομικής αρχής.

2. Οι οικονομικοί πόροι που ορίζονται στην παράγραφο 1 αυξάνουν σε περίπτωση ένταξης νέων κρατών μελών στην Ένωση.

3. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από τη δημοσιονομική αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

Εκτέλεση, υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη, Μόνιμη Δασική Επιτροπή

Άρθρο 14

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους αρμόδιους οργανισμούς για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα εθνικά προγράμματα, με βάση τις οικονομικές και λειτουργικές δυνατότητες των εν λόγω οργανισμών. Οι οργανισμοί αυτοί είναι δυνατό να είναι δημόσιες αρχές ή άλλα νομικά πρόσωπα, με την επιφύλαξη της έγκρισης της Κοινότητας όσον αφορά τα ιδιωτικά πρόσωπα.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν μία και μόνη αρχή ή έναν οργανισμό για το συντονισμό του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο (στο εξής «εθνικό εστιακό κέντρο»).

3. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση της κοινοτικής συνεισφοράς. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τους ακόλουθους σκοπούς:

α) τη διασφάλιση της υλοποίησης, και της ορθής εκτέλεσης, των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα, εξασφαλίζοντας την προβολή της κοινοτικής συνεισφοράς·

β) την πρόληψη κάθε παρατυπίας·

γ) την ανάκτηση καταβολών που απωλέσθησαν ως αποτέλεσμα τυχόν παρατυπίας ή αμελείας·

δ) τη διασφάλιση ύπαρξης κατάλληλων εσωτερικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στους οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1·

ε) την εγγύηση εκ μέρους των κρατών μελών για τους οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και δεν είναι δημόσια πρόσωπα.

4. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και να προβαίνουν σε κάθε ρύθμιση για την ενδεχόμενη διευκόλυνση των ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των επί τόπου επιθεωρήσεων από την Επιτροπή ή το Ελεγκτικό Συνέδριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί ενδεδειγμένους για τους σκοπούς της διαχείρισης της κοινοτικής συνεισφοράς. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις ρυθμίσεις που έγιναν για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 15

1. Μέσω των εθνικών εστιακών κέντρων, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στο επιστημονικό όργανο συντονισμού τα δεδομένα που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος, με τη σχετική συνοδευτική έκθεση.

Τα δεδομένα αναφέρονται σε γεωγραφικές περιοχές και διαβιβάζονται στην Κοινότητα μέσω υπολογιστών ή/και με τη χρήση ηλεκτρονικής τεχνολογίας. Η Επιτροπή καθορίζει τη μορφή και τα ιδιαίτερα στοιχεία που απαιτούνται για τη μεταφορά των δεδομένων.

2. Το κράτη μέλη προβαίνουν σε ενεργό διάδοση των συγκεντρωμένων δεδομένων σύμφωνα με τις συνήθεις μορφές και τα συνήδη πρότυπα και μέσω ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων με αναφορά σε γεωγραφικές περιοχές, οι οποίες είναι εύκολα προσπελάσιμες από το κοινό.

3. Το δικαίωμα της Επιτροπής για χρήση και διάδοση των συγκεντρωμένων δεδομένων δεν περιορίζεται, ώστε να προωθηθεί η αξιολόγηση των δεδομένων και να αποκτηθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία από τη χρήση των δεδομένων, σύμφωνα με τη σύμβαση του Aarhus.

4. Οι λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση της παραγράφου 1 καθορίζονται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 16

1. Κάθε κράτος μέλος εκπονεί, ιδίως με βάση της δραστηριότητες που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, έκθεση σχετικά με την κατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων της χώρας.

Η έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου κάθε τρίτου έτους, με αφετηρία το 2005.

2. Κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στις δραστηριότητες που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2, εκπονεί έκθεση σχετικά με την κατάσταση στη χώρα όσον αφορά τον αντίκτυπο των πυρκαγιών στα δασικά οικοσυστήματα.

Η έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου κάθε τρίτου έτους, με αφετηρία το 2003.

3. Κάθε κράτος μέλος εκπονεί έκθεση σχετικά με την κατάσταση στη χώρα όσον αφορά ζητήματα που αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3.

Η περίοδος υποβολής εκθέσεων καθορίζεται με βάση τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 2.

Άρθρο 17

1. Η Μόνιμη Δασική Επιτροπή που θεσπίστηκε με την απόφαση 89/367/ΕΟΚ του Συμβουλίου συνδράμει την Επιτροπή.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

3. Το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται σε δύο μήνες

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή, ανασκόπηση, υποψήφιες για ένταξη χώρες

Άρθρο 18

Έξι μήνες από την ημερομηνία που ορίζεται για την υποβολή των εκθέσεων του άρθρου 16 παράγραφος 1, και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις εκθέσεις που υποβλήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 16, η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος καθώς και

ανασκόπηση των δραστηριοτήτων του προγράμματος (ενδιάμεση ανασκόπηση).

Άρθρο 19

Πριν από τη λήξη της χρονικής περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 1, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη την ανασκόπηση που αναφέρεται στο άρθρο 18.

Άρθρο 20

Το πρόγραμμα αυτό θα είναι ανοικτό στη συμμετοχή:

- α) των υποψήφιων για ένταξη χωρών της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης (χωρών ΚΑΕ), σύμφωνα με τους όρους των ευρωπαϊκών συμφωνιών, των πρόσθετων πρωτοκόλλων τους και των αποφάσεων των αντίστοιχων συμβουλίων σύνδεσης·
- β) της Κύπρου, της Μάλτας και της Τουρκίας, με βάση διμερείς συμφωνίες που θα συναφθούν με τις εν λόγω χώρες.

Άρθρο 21

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2003.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη.